

✦ Hand-out

Al thuis en op school

Onderwijsgemeenschap Venlo & Omstreken x
NOBRAINERS

Wat ouders moeten weten

Wat is AI eigenlijk?

Artificial Intelligence (AI), of kunstmatige intelligentie, verwijst naar systemen die taken kunnen uitvoeren die normaal menselijke intelligentie vereisen. Denk hierbij aan leren, problemen oplossen, patronen herkennen en beslissingen nemen. AI systemen worden getraind met grote hoeveelheden data, waardoor ze steeds beter worden in het uitvoeren van hun taken.

Generatieve AI en andere vormen van AI

Niet alle AI werkt op dezelfde manier. Generatieve AI (GenAI) maakt zelf iets nieuws, zoals tekst, plaatjes, muziek of video's. Denk aan ChatGPT of Gemini. Andere vormen van AI werken juist op de achtergrond: ze herkennen patronen, voorspellen gedrag of doen berekeningen – zoals de aanbevelingen van Netflix of het automatisch sorteren van foto's op je telefoon.

Waar kom je AI al tegen?

AI zit overal. In Netflix, Spotify en klantenservice-chatbots. Het zit al in apps die veel gezinnen dagelijks openen, zoals Snapchat, WhatsApp, Google en Microsoft Office. Generatieve AI wordt bovendien steeds makkelijker te gebruiken. Je hoeft vaak niets te installeren of te begrijpen

Een paar van de meest populaire chatbots:

- Microsoft Copilot (handig in Word en Teams)
- ChatGPT (wereldwijd bekend)
- Claude (Anthropic)
- Gemini (van Google)
- Mistral (Europees alternatief)
- MyAI in Snapchat (vaak gebruikt door jongeren)

Voordelen en nadelen

Voordelen

- Efficiëntie: AI kan taken sneller en efficiënter uitvoeren dan mensen.
- Personalisatie: AI kan ervaringen personaliseren, zoals aanbevelingen in streamingdiensten.
- Nieuwe mogelijkheden: AI opent de deur naar nieuwe mogelijkheden in verschillende sectoren, zoals gezondheidszorg en onderwijs.

Nadelen

- Privacy: Het gebruik van AI kan privacyrisico's met zich meebrengen.
- Milieu: Het trainen van AI-modellen vereist veel energie, wat impact heeft op het milieu.
- Bias: AI-systemen kunnen vooroordelen bevatten als ze getraind zijn met data die niet representatief is.

Kinderen en AI

Bijna 9 op de 10 scholieren gebruiken weleens generatieve AI. Soms als hulp bij huiswerk, soms om gewoon te praten. Eén op de tien jongeren bespreekt zelfs persoonlijke gevoelens met een chatbot. Dat kan veilig voelen (altijd beschikbaar, zonder oordeel) maar het blijft belangrijk dat kinderen weten: je praat met een computer, niet met een mens.

Wat kun je als ouder doen?

- Weet wat AI is. Lees, kijk filmpjes (zoals Klokhuis) en probeer het zelf.
- Stimuleer kritisch denken. Laat kinderen checken of iets klopt.
- Praat erover. Toon interesse in wat ze doen met AI, ook op school.
- Let op privacy en waarden. Bespreek wat ze wel en niet delen.
- Gebruik ouderlijk toezicht. Zet bijvoorbeeld ChatGPT Family Center aan.
- Test het samen uit. Ontdek hoe het werkt, zonder oordeel.

AI herkennen ('AI spotten')

AI wordt steeds beter in het maken van beelden en teksten die echt lijken. Toch zijn er manieren om het te herkennen.

Bij beelden kun je letten op rare details: vervormde handen, onnatuurlijke schaduwen of vage achtergronden. Bij teksten merk je het vaak als iets te perfect klinkt, veel algemene zinnen bevat of weinig echte kennis laat zien.

Bij kinderen kun je het soms merken als ze iets hebben laten schrijven door AI: stel gewoon wat verdiepende vragen. Als ze een verslag over olifanten hebben gemaakt, weten ze dan nog wát ze eten of waar ze leven? Zo ontdek je snel of ze het zelf hebben begrepen.

Samen oefenen in 'AI spotten' helpt kinderen kritisch en nieuwsgierig om te gaan met AI: tinyurl.com/aiofechtquiz of teachablemachine.withgoogle.com/

Ouderlijk toezicht bij ChatGPT

Wat kun je instellen?

Minder gevoelige inhoud

Tieners krijgen automatisch extra bescherming tegen schokkende of ongepaste inhoud, zoals gewelddadige beelden of gevaarlijke challenges, zodra hun account aan een ouder is gekoppeld.

Gebruik voor training uitschakelen

Je kunt instellen dat gesprekken en bestanden van je kind niet worden gebruikt om ChatGPT verder te verbeteren. Zo blijven hun gegevens privé.

Geen geheugenfunctie

Als je dit uitzet, onthoudt ChatGPT geen eerdere gesprekken. Handig als je wilt dat elk gesprek 'opnieuw begint'.

Spraakfunctie uitschakelen

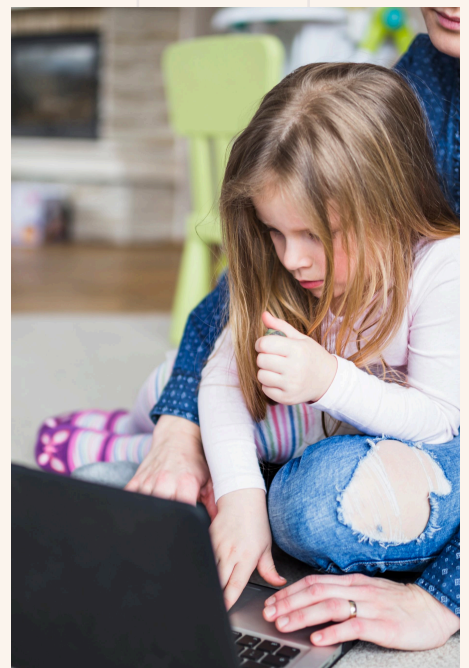
Je kunt de optie om met ChatGPT te praten via spraak weghalen, zodat je kind alleen kan typen.

Geen beeldgeneratie

Je kunt ook de mogelijkheid om afbeeldingen te maken of te bewerken uitschakelen.

Stille uren instellen

Je kunt tijden instellen waarop ChatGPT niet te gebruiken is, bijvoorbeeld tijdens schooluren of 's avonds laat.

Ouderlijk toezicht bij ChatGPT

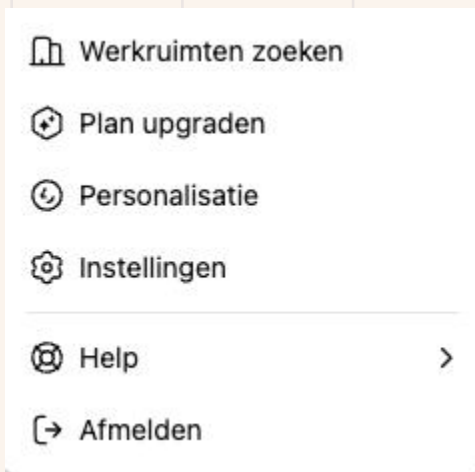
Hoe kun je het instellen?

Stap 1

Ga na of je kind ChatGPT gebruikt en vraag waarvoor, hoe hij/zij dit vindt

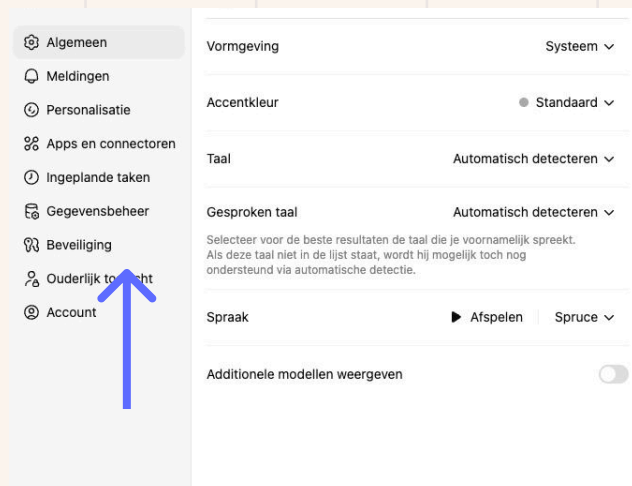
Stap 2

Ga naar instellingen

Stap 3

Ga naar ouderlijk toezicht

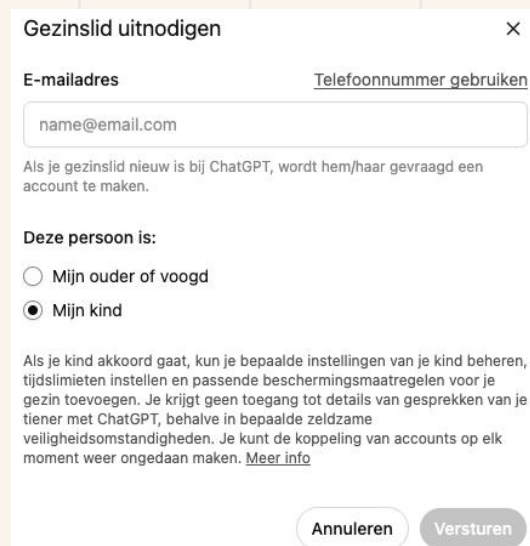
Stap 4

In ouderlijk toezicht voeg je je gezinslid toe

Stap 5

Nodig het account van je gezinslid uit voor ouderlijktoezicht

Stap 6

Je gezinslid accepteert de uitnodiging

NOBRAINERS[®]

nobrainers.nl